

Bijlage 1 - Tijdlijn en overzicht procedures voor een zandwin-eiland in het IJsselmeer

Een derde deel van het in Nederland benodigde industriezand wordt vanaf de midden-Rijn in Duitsland ingevoerd. Dit is op termijn eindigend omdat het politieke en maatschappelijke draagvlak in Duitsland hiervoor afneemt. Bovendien is de ecologische footprint van dit transport groot. Het Rijk heeft in 2001, voor wat betreft zandwinning, de voorkeur uitgesproken voor de grote wateren zoals de Noordzee en het IJsselmeer. Een belangrijke overweging daarbij was dat zandputten op land in het verleden op veel verzet stuitten. Nader onderzoek leidde in 2003 tot de constatering dat in de Noordzee slechts op enkele plaatsen industriezanden voorkomen, die bovendien zijn afgedekt met een zwaar pakket ophoogzand. Om dit te winnen, te transporteren naar het land en te ontzilten ontstaat een kostprijs die een aantal maal hoger is dan winning op het land. Dit wordt economisch niet-haalbaar geacht. Bovendien is de kans groot dat onvoldoende ontzilt kan worden, met onaanvaardbare risico's van betonrot tot gevolg.

De behoefte aan winning in het IJsselmeer is daarmee van nationaal belang. Dat betekent echter niet dat het Rijk een actieve rol heeft in het onderzoeken van potentiële zandwinlocaties. Dat is, in lijn met de beëindiging van de rijks-regierol voor ontgroningen (Kamerstuk 28600-XII-114), aan het bedrijfsleven.

datum	Omschrijving
27 april 2008	<p>Bijeenkomst gecombineerde projectgroep en klankbordgroep, toen nog voor de locatie voor de kust van de Noordoost polder. Smals heeft als initiatiefnemer een klankbordgroep in het leven geroepen. Hierin zaten vertegenwoordigers vanuit de visserij, recreatie en natuurbelangen organisaties.</p> <p>Smals heeft daarop zelf onderzoek gedaan in het IJsselmeer. De winbare voorraden van industriezand werden alleen aangetroffen ten zuiden van Gaasterland (nu gemeente De Fryske Marren). Een 1^e locatie werd overwogen nabij Lemmer en de vaargeul Amsterdam-Lemmer (VAL) (kust Noordoostpolder). Tijdens overleg met de stakeholders in de klankbordgroep werd reeds in 2008 geconstateerd dat deze locatie slecht scoorde t.a.v. de watersport, de beroepsvaart en de nabijheid van de natuurwaarden langs de kust (zoals Steile Bank). Daarom is gezocht naar een meer westelijk gelegen locatie, die uiteindelijk ook geologisch gunstiger werd beoordeeld. Deze overwegingen zijn met de klankbordgroep gedeeld.</p>
16 maart 2011	<p>Start gecombineerde plan-m.e.r. en besluit-m.e.r.-procedure: Brief Smals aan Rijkswaterstaat, waarin het voornemen voor de zandwinning in het IJsselmeer op de locatie circa 5 km voor de kust van Gaasterland bekend wordt gemaakt.</p> <p>Op verzoek van Smals IJsselmeer BV wordt de besluitvorming op basis van de ontgroningenwet door Rijkswaterstaat gecoördineerd (besluit van 27 april 2011). Op de zandwinning in het IJsselmeer is zowel een uitgebreide m.e.r.-procedure als een uitgebreide vergunning- en bestemmingsplanprocedure van toepassing. Vanwege de RWS coördinatie geldt de vergunningprocedure voor alle te verlenen vergunningen. De wettelijke procedures staan tevens garant voor meerdere inspraakmomenten:</p> <ul style="list-style-type: none">• Inspraak op het voornemen van Smals om zand te gaan winnen in het IJsselmeer. Aangegeven kon worden welke informatie van belang is om in het MER mee te nemen;

	<ul style="list-style-type: none"> • Inspraak op het voorontwerp-bestemmingsplan; • Inspraak op alle 6 ontwerpbesluiten.
18 mei 2011	De gemeente en Smals ondertekenen een overeenkomst met betrekking tot de zandwinning.
10 juni 2011 tot en met 7 juli 2011	Ter inzage legging van het voornemen om op deze locatie industriezand te gaan winnen, met de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD). Zes inhoudelijke reacties ontvangen, waarvan drie afkomstig van belangenorganisaties.
7 september 2011	De reacties op het voornemen zijn verwerkt in een advies aan Smals waarin deze is gewezen op de noodzakelijke aanvullende informatie voor het MER.
27 oktober 2011	Bijeenkomst gecombineerde projectgroep-klankbordgroep, uitgenodigde partijen klankbordgroep: LTO Noord, KNWV, Vissersbond, Schuttevaer, VBIJ, It Fryske Gea, Watersport regio Fryslân, WSV De Sevenwolden, Flevolandschap, Friese Milieufederatie.
13 mei 2013	Inloopavond voor bewoners Oudemirdum en belanghebbenden.
3 juni 2015	Bijeenkomst projectgroep-klankbordgroep Deelnemende partijen klankbordgroep: LTO Noord, KNWV, Vissersbond, Schuttevaer, Het Blauwe Hart, It Fryske Gea, WSV de Sevenwolden, Stichting Flevolandschap, Friese Milieufederatie, Federatie behoud natuur en landschap ZW Fryslân, Hiswa regio Noord, dorpsraad Oudemirdum, Gaasterlân- Naturlân.
19 juni 2015 – 31 juli 2015	Ter inzage legging voorontwerp bestemmingsplan, Hierop zijn 11 inspraakreacties ontvangen, waaronder van 2 belangenorganisaties en van 2 particulieren.
26 juni 2015	Ontvangst vergunningaanvragen inclusief MER en Passende Beoordeling. Rijkswaterstaat vraagt in haar rol als coördinerend bevoegd gezag de Commissie voor de milieueffectrapportage (cMER) om advies.
24 september 2015	Voorlopig toetsingsadvies-cMER.
25 november 2015	Toetsing cMER, 1 ^e aanvulling op het MER.
27 januari 2016	De gemeenteraad van De Fryske Marren besluit om toepassing te geven aan artikel 3:30 lid 1 van de Wet ruimtelijke ordening.
11 februari 2016	Toetsingsadvies-cMER, 2 ^e aanvulling op het MER. Naar aanleiding van dit advies heeft het bevoegd gezag (Provincie Fryslân) in overleg met Smals besloten om maatregelen uit te werken. Deze maatregelen zijn verwerkt in de Passende Beoordeling en maken deel uit van de op 27 juli 2017 ingediende nieuwe vergunningaanvraag.
27 juli 2017	Ontvangst vergunningaanvragen inclusief MER en Passende Beoordeling. Rijkswaterstaat vraagt in haar rol als coördinerend bevoegd gezag de Commissie voor de milieueffectrapportage (cMER) om advies.
6 november 2017	Ontvangst van de door het bevoegd gezag (Rijkswaterstaat) gevraagde aanvullende informatie op de ingediende vergunningaanvragen.
2 maart 2018 tot en met 12 april 2018	Kennisgeving en ter inzage legging van de volgende ontwerpbesluiten met bijbehorende documenten: <ol style="list-style-type: none"> 1. Bestemmingsplan inclusief beeldkwaliteitsplan om de zandwinning juridisch en planologisch mogelijk te maken; 2. Omgevingsvergunning (bouw, milieu en natuur) ten behoeve van de zandwinning en het werkeiland met de zandverwerkingsinstallatie; 3. Omgevingsvergunning (werk of werkzaamheden uitvoeren en natuur) ten behoeve van de realisatie van de elektriciteitskabel van Liander naar het werkeiland; 4. Ontgrondingsvergunning voor de zandwinning; 5. Watervergunning voor de zandwinning, dit betreft de volgende onderdelen:

	<p>- het brengen van stoffen in het IJsselmeer; - het gebruik maken van het IJsselmeer.</p> <p>6. Watervergunning ten behoeve van de realisatie van de elektriciteitskabel van Liander, waarbij een primaire waterkering wordt gekruist.</p> <p>Kennisgeving heeft op 1 maart 2018 plaatsgevonden in de Staatscourant, enkele huis-aan-huisbladen en op de gemeentelijke website www.defryskemarren.nl. Het ontwerpbestemmingsplan was ook te raadplegen op http://www.ruimtelijkeplannen.nl.</p> <p>De ontwerpbesluiten genoemd onder 1, 2 en 3 zijn genomen door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente De Fryske Marren. De provincie Fryslân heeft ten aanzien van de natuuraspecten een ontwerpverklaring van geen bedenkingen afgegeven. Rijkswaterstaat is het bevoegd gezag voor het verlenen van de ontgrondingsvergunning en de watervergunning, zoals bedoeld onder 4. en 5. Wetterskip Fryslân is het bevoegd gezag voor het verlenen van de watervergunning voor de realisatie van de elektriciteitskabel zoals bedoeld onder 6. Rijkswaterstaat adviseert Wetterskip Fryslân over het kabeltracé in het IJsselmeer.</p> <p>Informatieavond met als doel voor de omgeving om vragen te stellen en informatie te krijgen over het project en de procedure. Op de ontwerpbesluiten zijn 18 zienswijzen en één advies binnengekomen. De zienswijzen en het advies hebben aanleiding gegeven voor het opstellen van twee toelichtende memo's (geluid en natuur) en één rapport (archeologie). Deze informatie is betrokken bij de beantwoording van de zienswijzen en de besluitvorming. Op basis hiervan is een zienswijzennota opgesteld. Hierin zijn de zienswijzen behandeld en is aangegeven op welke onderdelen de zienswijzen aanleiding hebben gegeven voor aanpassing van de besluiten. In de zienswijzennota is aangegeven op welke onderdelen de zienswijzen aanleiding hebben gegeven tot wijziging van te nemen besluiten. De zienswijzennota is vooruitlopend op de definitieve besluitvorming over het bestemmingsplan samen met de aanvullende notities op 1 november 2018 beschikbaar gekomen. De indieners van de zienswijzen en het advies zijn hierover per brief geïnformeerd.</p>
11 september 2018	De provincie Fryslân geeft de definitieve VVGB op basis van de Wet natuurbescherming af.
27 november 2018	De gemeente besluit om de besluitvorming over het bestemmingsplan uit te stellen totdat de Tweede Kamer is geïnformeerd over de zorgvuldigheid van het besluitvormingsproces.
planning: januari/ februari 2019	Gemeenteraad neemt een besluit over het bestemmingsplan.
planning: februari/maart 2019	Definitieve besluitvorming en publicatie van alle 6 te verlenen vergunningen/besluiten (indien gemeente akkoord is met wijziging bestemmingsplan). Mogelijkheid voor belanghebbenden die tevens zienswijzen hebben ingediend om in beroep te gaan bij de Raad van State.